

نوی کابینه - دپارلمان دپریکړومنفی اومثبت اړخونه

د کورنی او بهرنیو اندیوالانو لخوا د را منځته شوو ډیرو ستونزو تر گاللو وروسته کرزی اخر پدی وتوانیدی چی د نوی کابینه دپاره د ۲۴ تنو نوماندو غړو یو نوملړ د باور ترلاسه کولو په هیله اولسی جرگی ته وړاندی کړی . اولسی جرگه چی دخپلو رمنیو رخصتیو په درشل کی وه او دی لست ته یی په بی صبری سره انتظار کیش ، ورسره سم یی دخپلو رخصتیو نیټه هم وځنډول . د نوماندو وزیرانو په ډله کی نږدی نیمه برخه د پخوانی کابینه هغه غړی وه چی پخپلو کارونو کی بریالی بریښیدل ، دفساد گوته پخپله ددوی خواته نه وه کږه شوی ، د اولسی جرگی اړوندو کمیسیونو هم ورباندی ډیری نیوکی نه درلودی او همدغی جرگی په لور شمیر رایو سره هغوی د وزارت پرچوکیو کښینولی وه . پاته له نیم نه زیاته برخه یی هغه کسان وه چی دخارجی او داخلی اندیوالانو سره تر اوردو سلا مشورو وروسته کرزی نومولی وه . ددوی له پیرندلیک نه ښکاریده چی لوستی کسان دی او لږوډیره کاری تجربه هم لری .

کله چی دغو نوماندانو اولسی جرگی ته خپل کاری پلانونه وړاندی کول ، دجرگی دغونډو سا لون تقریبا خالی وو . داچی یوازی دکمیسیونو مشرانو له هغوی نه دپوښتنو دنده درلوده نو دوی بیچاره گان د وظیفوی اړتیاوو له مخی نیم ویش او نیم ویده دخپلو فورمالیتی پوښتنو د نوبت په انتظار په سا لون کی ناست وه . دا ټول جریان دملی تلویزیون د لاری ډایرکت په وړندی بڼه خپور شو . یوه ورځ کله چی زه دڅو نورو اندیوالانوسره ددغه جریان وتماشی ته ناست وم ، یوه اندیوال می رانه وپوښتل چی دلته خو د وکیلانو ۸۰٪ حاضر ندی چی د نوماندانو پلانونه واوروی او دپوښتنو ځوابونه یی سره پرتله کړی ، بیا به نو دوی دکوم معیار له مخی دهغوی په هکله قضاوت وکړی او رایه به ورکړی؟ مالا ځواب ته ځان جور کړی نه وو چی یوه بل دلته ناست اندیوال په خوله کی ورولوید او ورته یی وویل چی ته خو ډیر ساده سړی یی، د رایی ورکولو پریکړه خو لا پخو وکیل صاحبانو دنورو معیارونو له مخی له ځانه سره کړیده ځکه نو ددوی د اوردو کیسو په اړویدلو خپل ارزښت لرونکی وخت نه ضایع کوی .

د رایی ورکولو په ورځ د وکیلانو لویه برخه چی نږدی ۲۳۲ تنه کیدل، په سالون کی حاضر وه او د رایو شمیرلو پایلو وښوده چی یوازی ۷ تنو د باور رایی ترلاسه ، پاته ۱۷ تنو دابریالیوتوب ترلاسه نکړ او دوزارت چوکی یی په خوب او خیال واوبنتل.

راشی پردی هم غور وکړو چی ایا داپریکړه د اولسی جرگی خپله غوښتنه وه او که دنورو دغوښتنو سره سم یی داکار ترسره کړ، ددی کار مثبت او منفی اړخونه به کوم وی او په اخیر کی به ددغی زلویی پایلی د چا به گټه او دچاپه ژیان وی. دا یوه خیره خو اظهر من الشمس (تر لمر سپینه) ده چی وکیلانو دا کار د نوماندو وزیرانو د وړتیا یا ناوړتیا پربنسټ ندی ترسره کړی. داځکه چی د دوی قاطع اکثریت دنوماندانو دسوال اوځواب پروخت په غونډه کی حاضر نه وو ، دکاری پلانو جزییات او دپوښتنو ځوابونه یی وانه وریدل. لدی پرته به ډیره سخته وی چی دیو چا په اړه عینی قضاوت وشی. برسیره پردی دوی و یو شمیر هغو نوماندانو ته هم منفی رایی ورکړی چی دخپلو وزارتونو په پخوانیو دندو کی بریالی پیرندل شوی وو . دا ټول هغه څه دی چی د وړتیا پربنسټ د وکیلانو قضاوت تر پوښتنی لاندی راویلی. لدی نه په ډاگه ښکاری چی ډیری وکیلانو خپل شخصی قضاوت ندی کارولی او دنورو ملحوظاتو تر اغیزی لاندی یی رایه ورکړی ده. په اولسی جرگی کی د نعیم فراهی پنامه د ډاکتر عبدالله یوه مرید خو په ډاگه وویل چی داکار په اولسی جرگی کی زموږ د متحدی جبهی د کمپاین او غوښتنی له مخی ترسره شو ، مگر زما په اند داخبره خوشی بیخایه باتی او غورځی پورځی دی. هغه په اصطلاح متحده جبهه خو لا پخوا نا متحده ، نیت وپرک اوسره پاشل شوی ده. داسی ښکاری ښاغلی فراهی چی تل ضد او نقیض خبری کوی نه یوازی دسیاست او پارلمانی اخلاقو سره نابنده سړی دی بلکه داخبره یی هم له یاده وتلی هغه مهال چی د دوی له نظره جبهه یوموتی او بشپړه وه، دوی ونشوه کرای دخپلی دغی جبهی و یوه ډیر پیاوړی غړی صدیق چکری ته د همدغی اولسی جرگی دباور رایی واخلی او هغه د حج او اوقافو وزارت پر چوکی کښینوی ، نو اوس چی دجبهی سره هیڅوک نشته دا دومره معجزه یی څنگه ترسره کړه. خبره چی هر څه وی خو د دغی سره پاشل شوی جبهی سره هیڅ ډول تړاو درلودلای نشی.

په هرحال دغی پریکړی زما په اند منفی او مثبت دواړه اړخونه درلودل. په مثبتو اړخونو کی یی لاندی ټکی د یادونی وړ ښکاری:

- ۱ - په افغانی ټولنی کی له اوردو انارشستی کډوډیو وروسته د دموکراسی انستیتوتونه په کار لویږی .
- ۲ - لږ ترلږه که په ظاهری بڼه هم وی خو د رایو ورکولو او رایو شمیرلو جریان روڼ بریښیدی .

د پانوی شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی

۳ - دپایلو تر ټولو برجسته مثبت ټکی زما په اند داوو چی د قومی، سمتی، رینی او سیاسی اړیکو اغیز او رول پدغو رایو ورکولو کی پیکه بنکاریدی. که د نورو خارجی ملحوظاتو اغیز نه وای نو دغه ټکی د پارلمان دغو دسیاسی ودی د ارزولو په موخه ډیر لوړ معیار کتل کیدلای شو چی له بده مرغه داسی نه بنکاری.

۴ - دجنګسالارانو لخوا ټپل شوی نوماند وزیران رد شول چی کولای شو داکار پر دوی باندی دخلگو لخوا یوه ضربه وگڼو .

۵ - او ځینی داسی نور مثبت ټکی .

د اولسی جرگی ددغی پریکړی منفی اړخونه :

۱ - دپخوانی کابینی یو شمیر بریالی غړی چی کاری تجربه یی هم پخه شوی وه له کابینی نه و ایستل شول لکه سنگین امیرزی دمخابراتو وزیر ، سید امین فاطمی د عامی روغتیا وزیر، انوارالحق احدی چی یو وخت د مالیی وزیر وو ، حتی داوبو لگولو او برق وزیر اسماعیل خان چی تر ټاکلی بریده یی یو شمیر لاسته راوړنی درلودی او همدارنگه یوسف پښتون چی یو تکړه او کاربوه متخصص وو.

۲- ډیر امکان شته چی ددغه ډول کسانو ځای ناستی به له دوی نه کمزوری او کم تجربه وی چی داکار پخپله دکارونو په بریالی پرمحتک کی منفی اغیز بنددی .

۳- د راتلونکی دپاره د رد شوو نوماندانو الترناتیف کسان به کرزی همدارنگه دهغو جنګسالارانو په خوښه و نوموی چی په ټولټاکنو کی یی دده ملاتړ کری وو. ځکه چی دا خو دمعاملې یو شرط وو او پکار ده چی عملی شی کنه نو د وعدی څخه تیریدل پخپله یو اخلاقی کار ندی او دانسان ومعنوی اړخ ته زیان رسوی .

۴- داهم هیڅوک نظمین کولای نشی چی د رد شوو کسانو الترناتیف ځای ناستی به تر دغوکسانو کارپوه او د پوره وړتیا درلودونکی وی . دبیلگی په توگه ښاغلی محقق به هیڅکله هم له غلام محمد بیلاقی نه بل تکړه او کارپوه سری کرزی ته پلاس ورنکړی چی د وزارت دپاره یی ونوموی .

۵ - دنعیم خان فراهی پشان متعصب او ناپوه سیاستوال لدغی پریکړی نه لکه څنگه چی په ډانگ پیلی وایی ، د خپل گروپ په گټه کاراخی او ملی شورا باید ددغسی دامونو بنکار نشی.

۶ - دا ټول ځنډونه په وزارتونو کی دصلاحیت تشه رامنځته کوی، دپرمختیا دبهیر مخه نیسی او دنظام جوړونی چاری کمزوری کوی.

۷ - او داسی نور منفی ټکی چی د ټولو یادولو ته اړتیا نه وینم .

دا ځل خو دادی ټول نوی وړاندی شوی نوماندان رد شول، ولی د دا ډول کسانو شمیر خو دهیواد په کچه لږ ندی چی کرزی او اندیوالان به یی پیدا نکړای شی. که خبره همداسی اوږده شی نو پدی لوبه کی به څوک گټونکی او څوک بایلونکی وی؟ زما په اند دهیواد ملی گټی د دولت داروندو ارگانو ترمنځ په تشنج او بی باوری کی نه ترلاسه کیږی. دا د وطن اولس دی چی پدی وزلوبه کی ترپښو لاندی او زیانمن کیږی. دشورا غړی به خپل لوړ معاشونه دپخوا پشان اخی، د کرزی گیده هم تشه نه پاتیری ، خو هیواد کار او بیارغونی ته اړتیا لری او نړیوال چی هم میخ ټکوی او هم نال ، پدی بهانه چی کاری ظرفیت او وړتیا نشته ، خپلی مرستی د یوی ورځی نه بلی ته ځنډوی .

پدی هیله چی پردی لاسونه راته په منځ کی لنډ شی او افغانان خپلی ملی گټی او زیان یو له بله وپیرنی !

پای

د پاڼو شمیره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ